

Téereb Daniel — Lim wu fukk ak juróom

Daaniyel Saar Ñaareel — Tëral ak Yëgale Xaaj Ñaareel

Jeff Pippenger

2023-12-10

Ci mujjuweñu weeru Sulet 2023, baat bi ca màndiŋ ma tàmbalee woote ba yax yu wow ya dee, ni ko melalé ci Daniel bi demoon ca Ariok te xamal ko ne xam na “kumpa gi.” Daniel ci jëfandikoom ak Hananiah, Mishaël ak Azariah dafa tegtal yonnetub Eliya, te yëgleb Eliya day xamale ne, bu nit ñi Yàlla déggée walla nangu ko, ñu ngi ba noppi nekk ci kaw rëbb.

Léegi nag, yéen saraxalekat yi, ndigël li mooy seen bos. Su ngeen déggul, te su ngeen tegul ko ci seen xol ngir jox sama tur ndam, wax na ko Boroom mbooloom asamaan yi, dinaa yónnee mbuub ci yéen, te dinaa móolu seen barke yi; waaw, ba noppi maa leen móol ba noppi, ndaxte dangeen ko tegul ci seen xol. Malasi 2:1, 2.

“Saraxalekat yi” bu mujj pënc, ni Piyeer waxe, ñooy nit ñi Yàlla fas kóllère ak ñoom, te bu jëkk ñoom nekkuñu woon nit ñi Yàlla fas kóllère ak ñoom. Ñooy ñi lekk “téere bi nëbb” ba malaaka bu mag bi ci Peeñu gi ñëwee ci 11 Septambar 2001. Waaye ni Malasi waxe, ñoom dañu leen rëbb.

Ndax ngeen mos a smaak ne Boroom bi baax na. Kon nag, jëwleen ci moom, mi doon doj wu dund, nit ñi bañoon ko waaye Yàlla tànn na ko te mu am solo lool; te yéen itam, ni doj yu dund, dañu leen di tabax ngir nekk kër gu xel, ak saraxalekat yu sell, ngir joxe sarax yu xel yu Yàlla nangu jaarale ko ci Yeesu Kirist. Moo tax Mbind mi wax ne: “Xoolleen, maa ngi teg ci Siyoŋ doj wu góor-góorlu ci xonq bi, doj wuñ tànn, wu am solo; te ku gëm ci moom du rus.” Kon nag ci yéen ñi gëm, moom am na solo; waaye ci ñi déggadi, “doj wi tabaxkat ya bañoon, moom la nekk xonq wu mag wi,” te itam, “doj wu nit ñi tërël, ak xeer wu tax ñu daanu.” Ñoom daanuy tër ci kàddu gi ndax déggadi nañu; te loolu moom lañu leen jàppale woon. Waaye yéen, xeet wuñ tànn ngeen, saraxalekat yu buur, xeet wu sell, askan wu Yàlla moom-a-koom, ngir ngeen yégle jëf yu mag yi moom mi leen woore genn ci lëndëm, dugal leen ci leeram gu yéeme. Yéen ñi nekkoon woon yenn ñi dul askan, léegi nag askanu Yàlla ngeen; yéen ñi jotul woon yërmande, léegi nag jot ngeen yërmande. 1 Piyeer 2:3–10.

“Saraxalekat yi” yu mujj jamono yi mooy ñi “mos a seey ne Boroom bi baax na.” “Ca jamono yu weesu yi” “duñu woon askan, waaye léegi ñoo di askanu Yàlla.” Ñooñu la ñi gis “doju dund bi,” bi “nit ñi bañoon dëgg-dëgg, waaye Yàlla tànn na ko, te mu am solo lool.” Doju jooju mooy “juróom-ñaari yoon yi” ci Léwítik ñaar-fukk ak juróom-benn, yi “tabaxkat yi” ci yëngu-yëngu Millerite bi “bàyyiwoon” ci 1863. “Tabaxkat” yu Millerite yi tabax nañu ab kër Yàlla ci at yu ñeent-fukk ak juróom-benn yi, dale ko ci 1798 ba ci 1844, waaye gannaaw loolu ñu tànn a bañ “yokkuteg xam-xam” bi ci kaw “juróom-ñaari yoon yi” bi agsi woon ci 1856.

Sama nit ñu dafa yàqu ndax ñàkk xam-xam; ndaxte yaw nga bañ xam-xam, man it dinaa la bañ, ba nga dul sama saraxalekat; gannaaw nga fàtte yoonu sa Yàlla, man it dinaa fàtte sa doom yi. Noonu lañu yokkutee, noonu lañu tooñee ci man; moo tax dinaa soppi seen ndam suux ci rus. Ose 4:6, 7.

“Saraxalekat yi” ci fan yu mujj yi nangu nañu yégle “juróom-ñaar i yoon” bi ba ñu leen delloo ci yoon yu yàgg yaa yu Adventism gannaaw 11 Septàmbar 2001. Ñu mos nañu yégle bu tééré bi nēbbu, te moo doon “lu wert”. Waaye Malaki wax na ne saraxalekat yi ci fan yu mujj yi “ñu ñàkk barke lañu”, te lu leer la ne “juróom-ñaar i yoon” itam móoy mbuub. Ñu ngi nekk ci suufu mbuubam “juróom-ñaar i yoon,” ndaxte dellu nañu def bàkkaar seen maam ya. Malaki wax na ne saraxalekat yi sosala nañu turu Yàlla, ci li ñu joxe “sarax su sobe”. Sarax soosa mooy wax ji ñuy waxoon ne 18 Sulet 2020.

Ndax li jëm ci penku jant bi ba ca sowwuem, sama tur dina màgg ci biir xeet yi; te ci bépp bérab, kuuy wootal cuuraay dina ñu ko jébbal sama tur, ak sarax su sell; ndaxte sama tur dina màgg ci biir xeet yu neen yi, kowe na Boroom mbind mi. Waaye yéen nag, yéen sosala ko, bi ngeen wax ne: “Ndaanug Boroom bi tilimees na”; te li ci génn, maanaam ñam waam, yàqutees na. Te it ngeen wax ne: “Xool-leen, aka sonnal la!” te ngeen xeeb ko, kowe na Boroom mbind mi; te ngeen indi li rēccu, ak li lafañ, ak li wopp; noonu la ngeen di indi sarax: ndax dama koy nangu ci seeni loxo? kowe na Boroom bi. Waaye alkande nekk na ci kaw naxarikat bi, mi am ci ay juram góor, te mu ngi fas yéene, ba noppi jébbal Boroom bi lu yàqu; ndax man maa di Buur bu màgg, kowe na Boroom mbind mi, te sama tur ragal na ci biir xeet yu neen yi. Léegi nag, yéen sarxalkat yi, ndigal lii ci yéen la. Su ngeen déggul, te su ngeen ko tegul ci seen xol ngir jox ndam sama tur, kowe na Boroom mbind mi, dinaa yónnee ci yéen alkande, te dinaa alkande seen barke yi; waaw, ba noppi dama leen alkande ba noppi, ndaxte dangeen ko tegul ci seen xol. Xool-leen, dinaa yàq seen peppin, te tasaare ci seen kanam mbalit, maanaam mbalitu seeni maggal yu màgg; te dinañu leen yóbbu ak moom. Te dina ngeen xam ne man maa yónnee ndigal lii ci yéen, ngir sama kóllère nekk ak Lewi, kowe na Boroom mbind mi. Malasi 1:11–2:4.

Kóllère gi ak Lewi mooy ndigalu takku sell gu Leewi ya won ci nattu mala bu rēy bi, ci ndawtal bu xuru Aaróona. Leewi ya ci téereb Malasi, ñi ndawtalub kóllère gi setal, dees na leen setal ngir ñu jébbal “sarax” ci njub. Sarax si mooy yégle turu Kirist, te moo di jikkoom.

“Lëndëmug xel yu jubadi ci Yàlla la muy muur àddina bi. Nit ñi dañuy réer seen xam-xam ci ay melokaanam. Deggandikoo na ko ba jubul te firi nañu ko ludul li muy. Ci jamono jii, am na ndawtal gu jóge ci Yàlla war a yégleeku, ndawtal guy leeral ci njariñam te di musal ci dooleem. War nañu xamal nit ñi ay melokaanam. Ci biir lëndëmug àddina bi, war nañu feeñal leerug ndamam, leerug ngēneelam, yërmandeem, ak dëggam.”

“Lii mooy liggéey bi yonent Yàlla Esayi waxee ci kàddu yii ne: ‘Yow Yerusaleem, yaay yégle xibaar bu baax bi, yëkkal sa baat ak doole; yëkkal ko, bul ragal; waxal dëkk yi Yuda ne: Seetleem seen Yàlla! Seetleem, Boroom bi Yàlla dina ñëw ak loxo bu am doole, te turandoom dina nguur ngir Moom; seetleem, peyam ànd na ak Moom, te liggéeyam nekk na ci kanamam.’ Esayi 40:9, 10.”

«Ñi nga xaar Njèkkëram di ñëw, war nañu wax nit ñi ne: “Xoolleen seen Yàlla.” Leeru yërmande bi mujj, waxtaanu yërmande bi mujj biñuy jox àddina, mooy ug wu feeñal ay jikkoom yu mbëggeel. Doomi Yàlla yi war nañu won ndamam. Ci seen bopp dund ak ci seen jikko, war nañu feeñal li yiwu Yàlla defal leen.» Christ’s Object Lessons, 415.

Saraxalekat Malasi joxe nañu sarax bu yàq turu Yàlla. Sarax bi dafay tegtal benn ndigël, te ndigëlu Nashville ci 18 Sulet 2020 doon na sarax su yàqu. Yàqoon na ko ngir moytu gu bokk ci xeeb ci bañ a sàmm santaane bu yonent bi ne “waxtu du amati”, bi Kirist moom ci boppam joxe ci Peeñug Yoxaan fukk.

Te malaaka ma ma gisoon a taxaw ci kaw gééj gi ak ci suuf si, yékkati na loxoom jëm asamaan, ba giñ ci Ki dund ba fàww te ba fàww, Mi bind asamaan ak li nekk ci biiram, ak suuf si ak li nekk ci biiram, ak gééj gi ak li nekk ci biiram, ne waxtu weesul dara. Peeñu Yowaana 10:5, 6.

“saraxu njubug njub” bi ñu tektale ci waa Lawi ci Malaasi saar ñetteel bi, mel na ni saraxu njub yi doon ci jamonoy yore, te muy tektal ab yégle. “At yu njëkk ya” dañuy tektale setug yégle bi, mi jur woon jëfandikoo gu njëkk gu nàqari ci jaar-jaaru Milerit yi. Sarax su yàqusoo ji day tektale yégle bi yàqusóok bésu 18 Sulet 2020, waaye teewul mu nekk lu mel ni moom ci benn paralel.

Te mooy toog ni nijaaykat ak sellalkat buxal; dina setal doomi Lewi yi, te dina leen sellal ni wurus ak xaaalis, ngir ñu man a jébbal Boroom bi sarax bu jub. Noonu saraxu Yuda ak Yerusalem dina neex Boroom bi, ni ci fan yu yàgg ya, ak ni ci at yu jëkk ya. Malaki 3:3, 4.

“Mbindeef” mi ñuy wax ci Malaki mooy wone nattu bu jëm ci nangu li Eli biir mooy tekki. Nun ñi miy yeewu léegi war nanoo dégg ne dëgg mbindeefu “juróom-ñaari yoon” mat na ci sunu kaw ci ngëmadi gi nu feeñaloon ba nu defee yégle buy bàkkaar bu 18 sulet 2020. War nanoo itamaat a dogat benn yoon ban xelal gu yonent bi nu tann a lekk. Ñaari seede ci dëgg boobu, te am na ñeneen itam, manees na leen a gis ci ni Malaki wanee Eli bi di ñëw, ak itam ci jaar-jaari Eli ci boppam. Eli ubbi na bu leer ne benn rekk laa doon yégle gu jub ak xelal gu jub.

Te Eliya, waa Tishbit te, mi bokk ci dëkkandikuy Galaad, wax na Akab ne: Ni Aji Sax ji, Yàlla Israyil, mi ma taxaw fa kanamam, dundee, du am xonq mbaa taw ci at yii, ludul ci sama kàddu. 1 Kings 17:1.

Malasi am na “rëbb” bi saraxalekat Yàlla nekk ci suufu jamono ji Eliya mu muj jóg feeñ, ci lëkkalook rëbb wu ñu boole ak asaka Yàlla. “Rëbb” bu asaka bi ci Malasi, mooy tegtal ab dogal ci wàllu askanu Yàlla, ndaxte ngir dindi rëbb wi ñu ba noppi nekk ci suufam, war nañu dogal fan ak lan mooy “kër dencukaay bi”.

Xooluleen, dina yebal sama ndaw, te mooy waajal yoon wi ci sama kanam; te Boroom bi ngeen di seet, dina dikk nag ci saa si ci kërám gu sell gi, maanaam ndawum kóllëre gi, ki ngeen bëgg: xooluleen, dina dikk, la Boroom gàngoor yi wax. Waaye kan moo man a muñ bésuub dikkam? te kan moo man a taxaw bu feeñee? ndaxte moom mel na ni safara buy setal wuruskat, te mel it ni saabu buy raxas mbubb. Dina toog ni ki di setal ak laabal xaaalis; dina sellal doomi Lewi, te dina leen setal ni wurus ak xaaalis, ngir ñu man a jox Boroom bi sarax gu jub. Noonu saraxu Yuda ak Yerusalem dina neex Boroom bi, ni ci fan yu yàgg ya ak ni ci at yu jëkk ya. Te dinaa jegeñ ci yéen ngir àtte; te dinaa ne seede su gaaw ci kaw jibarakat yi, ak ci kaw ñi di njaaloo, ak ci kaw ñiy waat lu dul dëgg, ak ci kaw ñiy noot noppalu surga bi ci peyam, jigéen ji séy ba dee, ak jirim, ak ñiy wacc baadoolo bi ba du jot ay àqoom, te ragaluma, la Boroom gàngoor yi wax. Ndax man maa di Boroom bi, te duma soppeeku; moo tax yéen,

doomi Yàqóoba, deesu leen alag. Ba ca fan yi seen baay ya nekkee, dëddu ngeen sama dogali yi, te sammu leenul. Delluleen ci man, te dinaa dellu ci yéen, la Boroom gàngoor yi wax. Waaye ngeen wax: “Ci lan lañuy delluwe?” Ndax nit man na sàcc Yàlla? Teewul ngeen sàcc ma. Waaye ngeen wax: “Ci lan lanu la sàcce?” Ci fukki cër yi ak ci sarax yi. Mbugal a ngi ci seen kaw ak mbugal, ndaxte sàcc ngeen ma, yéen réew mi mépp. Indileen fukki cër yépp ci kër gu ñuy dencukaay, ngir dund am ci sama kër; te nattu leen ma léegi ci loolu, la Boroom gàngoor yi wax, xam ndax duma leen ubbi bunt asamaan yi, te sotti ci seen kaw barke bu yaatu, ba faatuwul fu ñu koy jël. Te dinaa tere ki di yàq ngir yéen, ba du alag meññent suuf si; te it seen reseñ du sànni ay doomam lu jiitu jamono ci tool bi, la Boroom gàngoor yi wax. Malasi 3:1–11.

Boroom bi du soppe, te itam du soppi ay yoonu liggéeyam. Lu “rëcc” gi doon walla lu mu dul doon, loolu la rëcc ga Malasi wax ci “décime” di tegtal; war nañu indi décime bi ca kër dencukaay ba, ngir am “dund” ci kër Yàlla. Dëgg boobu dafay laaj ñu def dogal ci lan mooy “kër dencukaay” gi, ak lan moo doon dund ga William Miller tegtal woon ci yëngu-yëngu malaaka bu njëkk bi, mi doon misaal dund ga ñuy lekk ci yëngu-yëngu malaaka bu ñetteel bi? Benn ci ay tegtal dund googu mooy “taw” ak “xalis”.

Dégluleen, yéen asamaan, te dinaa wax; te dégg, yow suuf, kàddu yi genn ci sama gëmmin. Sama njàngale dina wàcc ni taw, sama wax dina tuuru ni xob; ni taw bu ndaw ci kaw gëb gu ndaw, ak ni taw yu bare ci kaw ñax mi: ndaxte dinaa yégle turu Aji Sax ji: manggal-leen sunu Yàlla. Moom mooy Doj wi, ay jëfam mat nañu: ndaxte yoonam yépp àtte lañu: ab Yàlla bu dëgg te amul tooñ, jub ak jaar-jaar la. Deuteronomy 32:1–4.

Ndax Iliyas dafa waxoon Axaab lu mu ci dégg dégg? Ndax dafa tekkoon ne, ci fan yu mujj yi, bu matug yoonug Iliyas ak yégleem agsi, “du am xob ak taw ci at yii, ludul ci sama kàddu?” “Taw” wi Iliyas wax ne dinañu ko tere, ba ci ay kàddu rekk, ndax mu méngoo ak “taw” wi Malasi dige ni barke?

Indileen leen fep fukki cër yi ca kër dencukaay ba, ngir lekk am sama kër; te ngeen di ma seetléy léegi ci loolu, siiw na ko Boroom mbind mi, ndax duma leen ubbil bunt asamaan yi, ba tuur leen barke bu bari, ba faatuwul bépp barab bu ko man a jël. Malasi 3:10.

Ndax “mbaañ” mi aju ci “sarax” su ñu sellalul bu “saraxalekat yi”, ak jëfandikoo bu jubulwul bu “fukkal bi” biñu ba noppi indi, dafa itam tegtal “mbaañ” mi ci “juróom-ñaari yoon”?

Ci njeexitali weeru su weer wi ci atum 2023, nu tàmbalee siiwal ay mbind yu nekk ci dëgg benn yoon ak ndigal bi nekk ci taxawaayi njàng miñu tudde Taabali Abakuk. Wuute gi am ci wane gi nu ngi jëfandikoo léegi mooy ne gannaaw 18i sulet 2020, Boroom bi tàmbalee teg yenn ci njàngale yi yàggoon ci leer gu bees.

Mu tàmbali woon maa mu ubbi ay mbir yu ma feeñoon ne ñu xóot lool, waaye man ci sama bopp dama doon ku duggul ci loxo ak liggéey bi ñu ma woon jox ba noppi ngir ma matal ko, te bëgguma woon sax a dugg ci loxo ak moom. Li dalee ci 19 Sulet 2020, xam naa ne wax jëkkër bi bés ba jiitu woon amul njub, te ne man ci sama bopp maa gëna yëngu ci wax jëkkër bu bàkkaar boobu ak ay gën a bon yu tiis ya ca topp, ba ñeneen nit ñépp.

Gannaaw na ci weeru Sulet 2023, amoon na ma dëgggu xel bu tar ne, doonte sax sama matadi gu mat ci sama nekk jëwriñu yoonu Yàlla wu malaaka bu ñetteel bi, war naa walla sax tàmbali bind li ma jotoon a xam daldi ko dëggoo gannaaw Sulet 2020. Dogal naa bind ci mbind mi ñu ma ubbiwoon gannaaw bàkkaar 18 Sulet 2020, te teg ko ci ab seede bu askan wi man a gis, laata ñu ma suul.

Ci biir yu weesu yàgg nañu ci li dalee ci weeru Sulet, am na lu ëpp juróom-ñaari fukki réew yu nekk ci àddina bépp tey di topp ay mbind yii. Waaw, am na ñenn ñu wóor ne dañuy topp ngir ay mébet yu sellul ak ay yéene yu baaxul, waaye du ñépp. Nungi ci wetu tàmbalee njël bu dina tax ñu yokk mbind yii ci làkk yu mag yépp yi ci suuf si, ndax ba léegi, juróom-ñaari fukki réew ak lu ci ëpp yooyu dañu war a xalaat ci dëgg yii ci làkku Àngale rekk.

Nu ngi ci liggéey ba noppi ngir dimbali ñenn ci biir àddina, yi amul yoon ak jumtukaay yi ngir def lu bare ak dëgg yii, te maa ngi xalaat ndax “sàkku” bi ci waxi Malasi, bi am njariñ bu leer ngir jagleel “dund” ci kër Yàlla, du man a doon ndigal ci liggéeyu siiwal dëgg gi, gi dëppoo ak makkaanu mbind yii li dale ci weeru Sulet 2023?

Dinanu tàmbali sunu seet ci ñetteelu saar bu Daniel bi ci bind bu ci topp.

“Nu ngi dund ci ab jamono ju xëy ci jaar-jaaru suuf si. Am na liggéey gu réy gu war a ame ci ab waxtu wu gàtt lool, te bépp Kiristaan war na jël céram ci taxawal liggéey boobu. Yàlla mi ngi woo nit ñi di ñiy sellal seen bopp ngir liggéeyu musal bakkan yi. Bu nu tàmbalee xam ndànk lu sarax bu réy Kirist def ngir musal àddina ju nar a alkati, dees na gis anub xare bu mag ngir musal bakkan yi. Éey, bu sunu mboolem màggal yu nekk gis te xam saraxu Kirist bu dul jeex!”

“Ci guddi ak geent, ay melokaan yu ma weesu woon nekk nañu ma ci lu jëm ci am na yëngu-yëngu bu réy buy yeesal nit ñi Yàlla. Ñu bare daan nañuy sant Yàlla. Ñi wopp dafañu wér, te yeneen kéemaan yu bari it am nañu ko. Gisoon nañu fa ruu buy ñaanal, ni ko feeñale woon balaa bés bu mag bu Pentekot ba. Téeméer ak junni nit gisees na leen, di seeti kër yi te di ubbi ci kanamu nit ña Kàddug Yàlla. Xol yi dafañu ténku ci kàttanu Xel mu Sell mi, te ruu gu dëgg gu delluwaat ci Yàlla feeñ na. Fu nekk bunt yi ubbeeku nañu ngir yégle dëgg gi. Àddina si mel na ne leeru asamaan bi moo ko leeral. Barke yu mag jot nañu ci nit ñi Yàlla yu dëgg te woyof. Dëgg naa baat yu cant ak yu màggal, te mel na ne am na yeesal gu ni mel ni ga nu seede woon ci atum 1844.”

“Waaye ñenn bañ nañu soppeeku. Bëggguñu woon dox ci yoonu Yàlla, te bi ñu wootee ngir sarax yu ci bëgg-bëgg, ngir liggéeyu Yàlla man a yéeg, ñenn dajale woon seen alalu àddina ak boppu bëgg. Ñi bëgg alal ñoonu taxawoon sore mboolem way gëm ña.

“Yàlla dafa àtte ci kaw suuf, te, ci dooley Xel mu Sell mi, war nañu yégle waxu waare bi mu nu dénk. War nañu yégle waxtu wi gaaw, rëdd ci kaw rëdd, ndigël ci kaw ndigël. Nit ñi dinañu leen a gaawloo ci dogal yu mag, te sunu warugar mooy gis ne ñoom am nañu jot gu leen may xam dëgg gi, ngir ñu man a taxaw ak xel mu leer ci wet gu jub gi. Boroom bi woo na ay nitam ngir ñu liggéey—liggéey ak taxawaay ak xel—fekk na waxtu nattu gi mëngoo di yàgg.”

Testimonies, volume 9, 126.